

DECADE FORECAST

10 Yıllık Öngörü Raporu

2015-2025

Bu rapor Stratfor tarafından basılan beşinci '10 Yıllık Öngörü Raporu'dur. Stratfor 1996'dan beri her 5 yılda bir (1996, 2000, 2005, 2010 şimdi 2015)periyodik olarak öngörüler üretir. Genel olarak, çabalarımızdan gurur duyuyoruz. Avrupa'nın ekonomik kriz karşısındaki mücadelesinin yetersiz kalacağını, Çin'in gerilemesini ve ABD'nin cihatçılara karşı savaşının seyrini öngörmüştük. Tabi bazı hatalar da yaptık. 11 Eylül'ü öngöremedik ve daha da önemlisi Amerika'nın yanıtının kapsamını da öngöremedik. Fakat Amerika'nın karşılaşacağı zorlukları ve İslam dünyasındaki askeri müdahalelerinden geri çekilmeye gerek duyacağını 2005 yılında öngörmüştük. Çin'deki zayıflamayı çok önceden gördük, başkaları Çin'in ekonomisinin Amerika'dan daha büyük olacağını görüyorken, zayıflamayı biz gördük. Her şeyden önce, biz Amerika'nın gücünün kalıcı olacağını öngörüyoruz. Bu vatanseverlik ya da milliyetçiliğe dayalı bir öngörü değildir. Bu öngörünün temelinde Amerika'yı en önde gelen güç olarak gördüğümüz model yatar.

Tabi biz her şeyi öngöremeyiz. Biz dünyadaki başlıca güncel konulara ve eğilimlere yoğunlaşıyoruz. Aşağıda '2010 yılı 10 Yıllık Öngörü Raporu'muzdan bazı kesitler var:

Amerika'nın cihatçılara karşı savaşında azalma görüyoruz. Bu, İslamcı militanlık bitecek anlamına gelmiyor tabi. Saldırı girişimleri devam edecek ve bazıları başarıya ulaşacak. Fakat bölgedeki iki ana savaş 2020 de bitmezse de çarpıcı bir biçimde azalacak. İran'ın durumunun da kontrol altına alınacağını görüyoruz. Bunun askeri bir müdahale ve İran'ın izolasyonu mu yoksa mevcut/bir sonraki rejimdeki gerçekleştirilecek bir siyasi düzenleme ile mi olacağı belirsiz ama zaten büyük jeopolitik meseleye baktığımızda pek de mühim değil. İran kontrol altına alınacak çünkü sınırlarının ötesindeki bölgede büyük bir oyuncu olmak için gereken güce sahip değil.

Avrupa'daki demografik ve sistemsel çeşitlilik Avrupa Birliği kurumlarını ağır baskı altına alacak. Kurumların ayakta kalacağından şüphe duyuyoruz. Çok etkin çalışacaklarından kuşkuluyuz. Ana siyasi eğilim farklı ekonomik, sosyal ve kültürel güçlerin yönlendirdiği büyük milliyetçiliğe çok uluslu çözümler getirmekten uzak olacak. Avrupa Birliği'ni oluşturan elit kesim, geniş kesimlerden artan bir baskı altında bulacak kendilerini. Ekonomik çıkarlar ve kültürel istikrar arasındaki gerilim Avrupa'yı tanımlayacak. Sonuç olarak Avrupa içi ilişkiler giderek öngörülemez ve istikrarsız olacak.

Rusya 2010'lu yıllarını -demografik gerileme etkisini tam olarak göstermeden- kendisini güvenceye almakla geçirecek. Nüfus yapısı halen buna imkan tanırken ihracatını, ekonomisini canlandırmak için işlenmemiş üründen, işlenmiş ürüne kaydırmaya çalışacak. Böylelikle ekonomisini güçlendirerek tedarik zincirini de yükseltmeyi deneyecek.

Rusya demografik sorunlarını ertelemek, pazarını genişletmek, hepsinden önce bazı bölgesel tamponlarını tekrar elde etmek için önceki Sovyet cumhuriyetlerini yeniden uyumlu bir yapıya entegre etmeye çalışacak. Rusya kendini tehdit altında görüyor, acelesi de bu yüzden. Bu, onun önceye nazaran daha saldırgan ve tehlikeli görünmesine sebep oluyor. Bununla birlikte, 2010'lu yıllarda Rusya'nın hareketleri komşuları için hem ulusal güvenlik açısından hem de hızla değişen ekonomik politikaları yönünden azımsanamayacak bir endişeye sebep olacak.

Bundan en çok etkilenen devletler merkez Avrupa'nın önceki uydu ülkeleri olacak. Rusya'nın temel ilgi alanı Kuzey Avrupa Bölgesi olarak devam edecek, ki bu onun geleneksel işgal güzergahıdır. Bu odak Avrupa'yı siyasi açıdan öngörülemez hale sokacak. Rusya'nın Orta Avrupa'ya baskısı ezici bir askeri baskı olmayacak ama Orta Avrupa Ruhunu ince tehditlere

maruz kalacak. Biz inanıyoruz ki bu sürekli artan baskılar Orta Avrupa'nın ekonomik, sosyal ve askeri gelişimini canlandıracak.

Japonya ve Doğu Asya devletlerinin diğer benzer ekonomileri gibi Çin ekonomisi de sermaye getirisi oranının büyümesini kalibre etmek ve finansal sistemde dengeyi sağlamak için büyüme oranını çarpıcı bir şekilde azaltacak. Bu yüzden, sosyal ve politik gerilimlerle uğraşmak zorunda kalacak.

Amerikan bakış açısından bakarsak, 2010'lu yıllarda, bir asırdan önce başlayan ekonomik ve askeri gücün uzun vadede yükselişi devam ediyor. Amerika, askeri güç açısından baskın olma özelliğini sürdürüyor, ama dünyadaki tek güç değil yine de her yıl, dünya zenginliğinin %25'ini üretmeye devam ediyor.

Önümüzdeki 10 Yıl

Rusya'nın Gürcistan'ı işgal ettiği ve finans krizinin vurduğu 2008'den beri dünya kendini yeniden yapılandırıyor. Üç örnek ortaya çıktı. İlk olarak Avrupa Birliği, bir türlü çözemediği ve hızla tırmanan bir krize girdi. Öngörümüz; Avrupa Birliği önceki birliğine asla geri dönemeyecek ve eğer ayakta kalırsa önümüzdeki 10 yılda daha sınırlı ve bölünmüş bir şekilde çalışacak. Serbest ticaret bölgesinin karşısında korumacılığın artmasını bekliyoruz. Almanya'nın önümüzdeki 10 yıl ciddi ekonomik gerilemelerle karşılaşacağını ve bunun sonucunda Polonya'nın bölgedeki gücünün artacağını bekliyoruz.

Önümüzdeki birkaç yıl Rusya'nın Ukrayna üzerindeki mevcut çatışması uluslararası sistemin merkezindeki en önemli öge olarak kalacak, ama bu 10 yıllık sürede Rusya Federasyonu'nun mevcut durumu koruyabileceğini sanmıyoruz. Enerji ihracatına aşırı bağımlılık ve fiyatlandırma beklentilerine güvensizlik Moskova'nın geniş Rusya Federasyonu kuşağındaki kurumsal ilişkilerini devam ettirmesini imkansız kılıyor. Moskova'nın otoritesinin ciddi bir şekilde zayıflamasının, Rusya'nın resmi ve gayri resmi olarak dağılmaya sürükleyeceğini öngörüyoruz. Bu durum 10 yıl içinde hızlanırsa, Rusya'nın nükleer silahlarının güvenliği önemli bir kaygı konusu olacak.

Avrupa'nın Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da yarattığı 'ulus devleti' oluşumunda gerilemenin hızlandığı bir döneme girdik. Güç artık birçok ülkede devletin elinde değil, ne yenen ne de diğerlerine yenilen silahlı fraksiyonlara devredilmiş durumda. Bu yoğun iç savaş dönemini başlattı. Amerika hava gücüyle ve sahadaki sınırlı kara gücüyle durumu hafifletmeye hazır fakat dayatmaya ne muktedir ne de istekli. Güney sınırları bu çatışma yüzünden savunmasız hale gelen Türkiye yavaşça savaşın içine sokulacak. Bu 10 yılın sonunda, Türkiye başlıca bölge gücü olarak ortaya çıkacak ve böylelikle Türk-İran çekişmesi artacak.

Çin yüksek-büyüme ve düşük ücret döngüsünü tamamladı ve yeni bir safhaya geçti. Bu safha daha yavaş büyüme ve yavaş büyümeden kaynaklanan değişken güçleri kontrol altında tutmak için giderek güçlenen diktatörlüğü içeriyor. Çin başlıca büyük ekonomik güç olmaya devam edecek ama daha önce olduğu gibi küresel büyümede dinamik bir lokomotif olmayacak. Bu rolü, Çin-Sonrası 16 diye tanımladığımız çoğu Güneydoğu Asya, Doğu Afrika ve Latin Amerika'nın bir kısmını içeren oldukça dağınık ülkelerden oluşan yeni bir grup üstlenecek. Çin saldırgan askeri bir güç de olmayacak. Japonya hem coğrafyası sebebiyle hem de büyük ihracatçı olarak ihtiyaçları sebebiyle Doğu Asya'ya egemen bir pozisyon için iddialı olacak.

Amerika dünyada en büyük ekonomik, politik ve askeri güç olmaya devam edecek ama geçmişe göre daha az her şeye müdahaleci olacak. Düşük ihracat oranı, enerjide giderek kendine yeter hale gelmesi ve son 10 yıllık deneyimi Amerika'yı ekonomik ve askeri müdahaleler konusunda daha da temkinli kılacak. Amerika, müşterilerin ürünlerini almadıkları zaman büyük ihracatçılara ne olduğunu gördü. Düşman ülkeleri etkisizleştirmeye çalışmada gücünün sınırlarını öğrendi. Amerika, Kuzey Amerika'nın seçici çalışmalarla daha da müreffeh hale getirilebileceğini öğrendi. Amerika, orantılı güce sahip büyük stratejik tehditlerle karşı karşıya gelecek ama geçmiş yıllarda olduğu gibi ilk karşılık veren rolünü üstlenmeyecek.

Birçok bölgede koruyucuların değişmesiyle, düzensiz bir dünya oluşacak. Değişmeyen tek etken Amerika'nın devam eden ve olgunlaşan gücü olacak ama bu güç daha az görünür olacak.

Avrupa

Avrupa Birliği, Avrupa bölgesiyle ilgili değil serbest ticaret bölgesiyle ilgili olan temel sorunu çözemeyecek. Almanya, Avrupa Birliği'nin ağırlık merkezinde; Gayri Safi Yurtiçi hasılasının %50'sinden fazlasını ihraç ediyor ve bunun yarısı da Avrupa Birliği ülkelerine gidiyor. Yurt içi ekonomiyi harekete geçirmiş olsa da, Almanya büyük ölçüde tüketim hacmini aşan üretim kapasitesi oluşturdu. Ekonomik büyüme, tam istihdam ve sosyal istikrarı korumak için bu ihracata bel bağlamış durumda. Avro'yu fiyatlandırma ve bir çok Avrupa düzenlemelerini de içeren Avrupa Birliği'nin yapısı, bu ihracat bağımlılığını kolaylaştırmak için dizayn edildi.

Bu çoktan Avrupa'yı en az iki parçaya böldü. Akdeniz Avrupası ve Almanya- Avusturya gibi ülkeler tamamen farklı davranış kalıpları ve ihtiyaçlarına sahiptir. Tek bir politika tüm Avrupa'ya uygun olamaz. Bu başından beri temel bir sorundu ama şimdi en uç noktaya ulaştı. Avrupa'nın bir kısmına fayda sağlayan, başka bir kısmına zarar verir oldu.

Milliyetçilik belirgin bir şekilde artmıştı. Ukrayna krizi ve Doğu Avrupa ülkelerinin Rusya tehdidi algısına yoğunlaşmaları, bu durumu daha da şiddetlendiriyor. Eğer Birleşik Krallık'ı ve İskandinavya'yı Avrupa'nın geri kalanından ayırırsak, Doğu Avrupa'nın Rusya endişesi yeni bir Avrupa daha yarattı, bu da 4.bölünme diyebiliriz. AB'ye güvenmeyen sağ ve sol partilerdeki yükselme, ana akım partilerinin giderek meşrutiyetlerini kaybetmesi ve Avrupa Birliği'ndeki ayrılıkçı partilerin popülerliğinin hızla artmasını hesaba kattığımızda, 2005 de ve daha önce de öngördüğümüz gibi parçalanma ve milliyetçiliğin gerçekleştiği aşıkardır.

Bu akımlar devam edecektir. Avrupa Birliği bir şekilde ayakta kalabilir. Fakat Avrupa'nın ekonomik, politik ve askeri ilişkileri çoğunlukla ikili veya çok taraflı, dar çerçeveli, bağlayıcı olmayan ilişkiler üzerinden yürütülecektir. Bazı devletler, büyük değişime uğramış Avrupa Birliği'ndeki üyeliklerini sürdürebilirler ama bu Avrupa'yı tanımlamayacaktır.

Önümüzdeki 10 yılda Avrupa kıtasını tanımlayacak başlıca politika aracı, "Ulus devletin" yeniden ortaya çıkışı olacak. Aslında ayrılıkçı ve devletin alt parçalara ayrılmasını savunan akımların güçlerini arttırmalarıyla ulus devletlerinin sayıları büyük ihtimalle artacak. Avrupa krizi sebebiyle artan ekonomik ve politik baskılar, bu durumu önümüzdeki birkaç yıl boyunca daha da belirgin kılacak.

Almanya, bu ulus devletleri topluluğundan ekonomik ve siyasi açıdan en nüfuzlu olarak çıktı. Fakat Almanya oldukça da savunmasız durumda. Dünya'nın dördüncü en büyük ekonomik

gücü ama bu konumunu ihracata bağıllığından elde etmişti. İhracat gücü, zafiyeti beraberinde getirir. Müşterilerin taleplerine ve alım durumlarına bağılı olurlar. Diğer bir deyişle Almanya, faaliyet gösterdiği çevrelerin ekonomik refahına ve bunu yöneten rekabetçi ortama esir olmuştur.

Bu bağlamda, Almanya'nın aleyhine birçok etken bulunmaktadır. İlk olarak, Avrupa'da artan milliyetçilik korumacı sermayeye ve işgücü piyasasına yol açacak. Daha güçlü ülkeler AB ülkeleri vatandaşları dahil yabancıların sınırları içindeki hareketini sınırlarken, daha zayıf ülkeler muhtemelen çeşitli sermaye kontrol türlerini uygulayacaklardır. Mevcut durgunluk sonrası ekonomik tabanını yeniden inşa etmeye ihtiyacı olan zayıf Güney Avrupa ekonomilerinin oluşturacağı ticari engellerin, önümüzdeki yıllarda Avrupa Birliği'nde özellikle de tarım alanında var olan korumacı politikaları güçlendireceğini öngörüyoruz. Küresel bazda, Avrupa ihracatının artan rekabetle ve belirsiz çevrelerde oldukça değişken taleplerle karşılaşmasını bekliyoruz. Bu yüzden, bizim öngörümüz önümüzdeki 10 yıl süresince, Almanya'da sosyal ve politik krizlere sebep olacak ve Almanya'nın Avrupa üzerindeki etkisini azaltacak büyük bir ekonomik gerileme başlayacak.

Ekonomik gelişmenin ve artan siyasi etkinin merkezinde Polonya olacak. Polonya, Almanya ve Avusturya ile birlikte çok etkileyici bir büyüme profili ortaya koydu. Buna ilaveten, nüfusu büyük ihtimal azalacak olmasına rağmen küçülme diğer Avrupa ülkelerine nazaran muhtemelen daha az olacak. Almanya, ekonomi ve nüfusta ciddi kaymalara maruz kalırken, Polonya stratejik Kuzey Avrupa alanında, baskın bir güç olmak için kendi ticari ilişkilerini çeşitlendirecek. Ayrıca, Polonya'nın bu on yılın ilk yarısında Romanya'yı da içerecek Rusya karşıtı koalisyonun lideri olacağını öngörüyoruz. Bu on yılın ikinci yarısında ise, bu ittifak Rusya'nın sınır alanlarının yeniden şekillenmesinde, daha önceden kaybedilen toprakların resmi ya da gayri resmi bir şekilde geri alınmasında önemli rol oynayacak. Sonunda Moskova zayıflayacak, bu ittifakın sadece Beyaz Rusya ve Ukrayna'ya değil Uzak Doğu'ya da büyük etkisi olacak. Bu durum, Polonya ve müttefiklerinin ekonomik ve siyasi pozisyonlarını da güçlenecek.

Polonya, Amerika ile olan stratejik ortaklığından da fayda görecektir. Ne zaman önde gelen küresel bir gücün stratejik bir partnerle ilişkisi olsa, hem kendi partnerinin toplumsal istikrarını sağlamasına hem de askeri güç inşa etmesine imkan tanımak, partnerini ekonomik olarak mümkün olduğunca güçlü hale getirmek küresel gücünün çıkarıdır. Polonya gibi Romanya da Amerika'yla bu pozisyonda olacak. Washington, bölgedeki çıkarlarını da belli etti.

Rusya

Rusya Federasyonu'nun mevcut durumunu sürdürmesi pek olası görünmüyor. Rusya'nın enerji gelirlerini kendi kendine yeten bir ekonomiye dönüştürmedeki başarısızlığı ülkeyi fiyat dalgalanmaları karşısında savunmasız bırakıyor. Ülkenin piyasa gücü karşısında bir savunması kalmadı. Direk olarak ya da bölgesel hükümetler aracılığıyla dağıtılmadan önce Moskova'ya akan gelir Federasyona veriliyordu, bundan sonra kaynakların dağılımı da çarpıcı bir şekilde değişecek. Böylece Sovyetler Birliği'nin Moskova'nın 1980'lerde ve 1990'lardaki ulusal altyapı yatırımlarını karşılayamamasını tekrar tecrübe edecekler. Bu durum bölgelerin resmi veya gayri resmi özerk oluşumlar oluşturarak kendilerini uzaklaştırmalarına sebep olacak. Rusya'nın periferisini Moskova'ya bağlayan ekonomik bağlar yıpranacak.

Tarih boyunca, Rusya böyle sorunlarını KGB ve onun yerine geçen Federal Güvenlik Servisleri (FSB) gibi gizli polis yapılanmaları ile çözdü. Fakat 1980'lerde olduğu gibi bu on yıl içerisinde de gizli ajanlar Moskova'dan uzaktaki bölgeleri çeken merkezkaç kuvvetlerini kontrol altına alamayacaklar. Bu durumda FSB liderlerinin ulusal ekonomideki ilişkileri kurumun gücünü zayıflatıyor. Ekonomi gücünü kaybettikçe, FSB'de gücünü kaybediyor. FSB gerçek bir korku salmadıkça, Rusya'nın parçalanması engellenemez olacak.

Rusya'nın batısı -Polonya, Macaristan ve Romanya- çeşitli dönemlerde Rusya'ya kaptırdıkları bölgeleri geri almak için uğraşacaklar. Belarus (Beyaz Rusya) ve Ukrayna'yı da buna dahil etmek için çalışacaklar. Güneyde, Rusya Kuzey Kafkasya'yı daha fazla kontrol edemeyecek. Orta Asya istikrarsızlaşacak. Kuzeybatıda Karelya bölgesi Finlandiya'ya yeniden katılmayı isteyecek. Uzak Doğu'da, Çin, Japonya ve Amerika'ya Moskova'dan daha yakın sahil bölgeleri bağımsız hareket edecek. Moskova'nın dışındaki alanlar ille de özerklik peşinde koşmayacaklar ama buna mecbur kalacaklar. Bu noktada: Moskova'ya karşı bir ayaklanma olmayacak ama Moskova'nın Rusya Federasyonu üzerindeki zayıflayan yönetim gücü bir boşluk yaratacak. Rusya Federasyonu'nun ayrı ayrı parçaları bu boşluğu dolduracak.

Bu önümüzdeki 10 yılın en büyük krizini oluşturacak. Rusya bütün hinterlandına yayılan büyük bir nükleer güçtür. Moskova'nın gücünün azalması bu füzeleri kim kontrol edecek, kullanılmaması nasıl garanti edilecek sorularını ortaya çıkaracak. Bu, Amerika için büyük bir sınav olacak. Washington bu meseleye çözüm sunabilecek tek güç ama çok sayıdaki askeri sahaları kontrol etmesi ve hiçbir füzenin ateşlenmeyeceğini garanti altına alması mümkün olmayacak. Amerika ya henüz tasavvur edemediğimiz bir askeri çözüm ortaya koymak zorunda kalacak ve füzelerin ateşlenme riskini göze alacak ya da zaman içerisinde füzeleri etkisiz hale getirmek için istikrarlı ve ekonomik olarak sürdürülebilir hükümetler oluşturmaya çalışacak.

Bu sorunun neler doğurabileceğini tasavvur etmek zor. Ama, büyük ihtimalle önümüzdeki 10 yıl, Rusya'nın parçalanacağı yolunda öngörümüz göz önünde bulundurulduğunda, bu soruna bir çözüm bulunması gerekecek.

Bu 10 yılın ilk yarısındaki soru Baltık ve Karadeniz arasındaki ittifakın nereye kadar uzanacağı olacak. Mantıken Azerbaycan ve Hazar Denizi'ne kadar uzanması gerekir. Uzanıp uzanmayacağı bizim Orta Doğu ve Türkiye ile ilgili öngörülerimize bağlı.

Orta Doğu ve Kuzey Afrika

Orta Doğu, Kuzey Afrika boyunca, özellikle Levant(Doğu Akdeniz) ve İran arasındaki alanlarda ulusal çöküşler yaşanmaktadır. Demek istiyoruz ki 19. ve 20. Yüzyıllarda Avrupalı güçler tarafından kurulan ulus devletler, akrabalık, din ve değişen ekonomik çıkarlar çerçevesinde tanımlanan kendi fraksiyonları içinde çöküyorlar. Libya, Suriye ve Irak gibi ülkelerde ulusal devletin fraksiyonlara bölünerek birbiriyle savaşarak gerilediğini ve giderek anlamını yitiren sınırları aştıklarını görüyoruz.

Bu süreç, merkezi hükümetin artık işlevini kaybettiği ve gücün fraksiyonlara geçtiği 1970 ve 1980'li yıllardaki Lübnan modeline benzer. Ana fraksiyonlar ne birbirlerini yenebildiler ne de yenildiler. Kendi başlarının çaresine baktıkları kadar, dışarıdan da yönlendirilip, desteklendiler. Bu fraksiyonlar arasındaki mücadeleler bir iç savaşa yol açtı, savaş henüz bitmedi ama eskisi kadar da şiddetli değil. Güç boşlukları bölgede devam ediyor, cihatçı

gruplar faaliyetlerini sürdürmek için alan bulacaklar ama bu durum onların iç bölünmeleriyle kontrol altına alınacak.

Bu durum dış güçlerle bastırılamaz. Gereken güç miktarı ve alanın genişliği karşısında Amerika kapasitesini önemli ölçüde arttırsa bile yetersiz kalacak. Dünya'nın başka yerlerindeki durumlara özellikle de Rusya'ya bakılırsa, Amerika artık yalnızca bu bölgeye yoğunlaşamaz.

Aynı zamanda, özellikle Türkiye'nin güneyindeki Arap devletlerindeki bu evrim bölgesel istikrara tehdit oluşturur. Amerika sınırlı güç kullanarak, zaman içerisinde değişecek olan bu fraksiyonların oluşturduğu tehditlerini azaltmak için harekete geçecek. Fakat Amerika bölgeye kapsamlı bir güç konuşlandırmayacak. Bu noktada, bölgedeki bir çok ülke - Amerika'nın geçen on yılda bu rolündeki başarısızlığına şahit olmalarına rağmen- kararlı bir güç olarak hareket etmesini bekliyor. Maalesef beklentiler gerçeklerden daha yavaş değişir.

Gerçekler anlaşıldığında, görülecektir ki; Konumu sebebiyle, Suriye ve Irak'ın istikrara kavuşması çıkarına olan ve kapsamlı şekilde hareket edebilecek tek bir ülke var, yine konumu dolayısıyla bölgede sınırlı da olsa bir başarı elde edebilecek imkana sahip tek bir ülke var. Bu ülke Türkiye. Geline nokta Türkiye Arap dünyası, Kafkasya ve Karadeniz havzasında çekişmelerin ortasında kalmıştır. Ama Türkiye şimdiye kadar risk almaktan kaçınmıştır.

Siyasi ve askeri sebeplerle Türkiye'nin Amerika'nın müdahalelerine ihtiyacı olacaktır. Amerika yardımcı olacak ama bunun bir bedeli de olacak: Rusya'yı kontrol altına almaya destek vermek. Amerika Türkiye'nin savaşan bir rol üstlenmesini beklemiyor, kendisi için de böyle bir niyeti yok. Ama Karadeniz'i yönetme konusunda bir miktar işbirliği isteyebilir. Türkiye Orta Doğu'da tamamen bağımsız bir politika sürdürmeye hazır olmayacak ve Amerika'yla olan ilişkilerinin karşılığını ödeyecek. Bu bedel Rusya'yı çevreleme hattının Gürcistan ve Azerbaycan'a kadar genişletilmesi yolunu açacak.

Önümüzdeki 10 yıl boyunca Arap dünyasındaki istikrarsızlığın devam edeceğini öngörüyoruz. Sınırlarına çok yakın olan bu savaşa katılmak istemeyen Türkiye'nin güneye çekilmesini öngörüyoruz ve bu mücadelenin siyasi sonuçları Onu buna dahil olmak zorunda bırakacak. Mümkün olduğunca az ve yavaş müdahalelerde bulunacak ama sonuçta karışacak ve bu müdahalelerin hacmi zamanla daha da artacak. Türkiye isteksiz de olsa sınırındaki kaosa daha fazla direnemez ve başka hiçbir ülke de bu yükü yüklenmez. Ne Suudi Arabistan ne de İran coğrafi veya askeri olarak bunu yapacak konumda değiller. Türkiye muhtemelen durumu dengede tutmak için nihayetinde Kuzey Afrika'ya kadar uzanan değişik koalisyonlar kurmaya çalışacak. Türk-İran çekişmesi zamanla artmaya devam edecek fakat gerektiğinde hem İran hem de Suudi Arabistan'la çalışma seçeneklerine de açık olacak. Dinamikler ne olursa olsun, Türkiye tam merkezde olacak.

Burası Türkiye'nin dikkatini çeken tek bölge olmayacak. Rusya zayıfladığında Avrupa'nın etkisi Karadeniz'in kuzey kıyıları gibi Türkiye'nin tarihsel ilgi alanlarına doğuya doğru yavaş yavaş hareket etmeye başlayacak. Türkiye'nin ticari, siyasi ve de ayrıca potansiyel olarak da askeri gücünü kuzeye doğru yansıttığını net bir şekilde öngörebiliriz. Buna ilaveten Avrupa Birliği'nin bölümleri ve bireysel ekonomileri zayıfladığında veya bazı milletler doğuya doğru yöneldiklerinde, Türkiye geriye kalan tek güç olarak Balkanlar'daki varlığını artıracak.

Bu olmadan önce Türkiye yurtiçindeki siyasi dengeyi yakalamalıdır. Türkiye hem seküler hem de Müslüman bir ülkedir. Mevcut hükümet Müslüman ve seküler kesim arasında köprüler kurmaya çalıştı fakat kalabalık olan seküler kesimden birçok yönden uzak olarak nitelendirildi. Önümüzdeki yıllarda şüphesiz yeni bir hükümet ortaya çıkacak. Bu çağdaş Türkiye için kalıcı bir fay hattı olacak. Birçok ülke gibi siyasi belirsizlik içinde Türkiye'nin gücü artacak. Önümüzdeki 10 yıl boyunca, iç siyasi çekişmelerin yanı sıra, askeri, istihbari ve diplomatik kurumların büyüklük ve fonksiyon açısından değişikliğe ihtiyacı olacak. Yani önümüzdeki 10 yıl içinde Türkiye'nin başlıca bölgesel güç olarak ortaya çıkmasının ivme kazanacağını öngörüyoruz.

Doğu Asya

Çin yüksek-büyüme, düşük-ücretli ekonomi olma özelliğini kaybetti. Çin'deki ekonomik yavaşlama, düşük ücretli çalışanları istihdam etmek için gereken ekonomik altyapıyı organize etme ve oluşturma sürecini daha maliyetli hale getiriyor. Bir liman şehrinde yapılabilecek şeyler iç kesimlerdeki şehirlerde daha çok zaman alıyor. Bu yüzden Japonya'nın daha önce yaptığı, Tayvan ve Güney Kore'nin de 1997' de yaptığı gibi Çin, ekonomisini normalleştirdi. Tüm büyük açılımlar zirveye ulaştı ve ekonomik faaliyetler değişti.

Önümüzdeki 10 yıl için Çin'in problemi bu değişimin siyasi ve sosyal sonuçlarıdır. Sahil bölgelerinde yüksek büyüme oranları kaydettiler ve de Avrupa ve Amerikalı tüketicilerle yakın bağlar inşa ettiler. Bu alanlarda gerileme yaşandıkça siyasi ve politik meydan okumalar ortaya çıkıyor. Aynı zamanda -daha şehirleşmiş Yangtze Nehri deltası hariç- iç kesimlerde de sahil şehirleri kadar hızlı büyüyeceği beklentisi boşa çıkacak. Önümüzdeki yılların asıl meselesi bu sorunlara çözüm üretmek olacak.

Pekin'in yükselen diktatörce eğilimleri ve ülkenin tamamı üzerinde güç iddialarının tezahürü olan yolsuzluk karşıtı kampanyaları, Çin'in önümüzdeki senelerde neler yaşayacağı hakkında bilgi veriyor. Çin, siyasi ve ekonomik güçlerini merkezileştirecek, askeriye karşısında Parti'nin üstünlüğünü öne çıkaracak ve bankacılık sektörüyle kamu iktisadi teşebbüslerinde gerçekleştirilen pazar odaklı reformlar sonucu bölünen kömür, ve çelik endüstrisini güçlendirmek için hibrit(karışık) bir yol izleyecek. Büyük ihtimalle diktatör bir devlet daha makul ekonomik beklentiler içerisinde olacaktır. Fakat, siyasi huzursuzluğa sebep olacak Pekin'in sermayeyi içeriye transfer etme politikasına karşı kıyı isyanı ve beraberindeki siyasi çıkarlar düşük bir ihtimalde olsa gerçekleşebilecek sonuçlardır. Bu Çin'de bilmediğimiz bir örnek değil ve izlenen bir yol olarak görmememize rağmen, aklımızda tutulmalı. Komünist diktatörlüğün kabul ettirilmesi, yüksek derecede ekonomik ve siyasi merkezileşme ve milliyetçiliğin artması bizim öngörümüzdür.

Çin milliyetçiliği aktif saldırganlığa kolay kolay dönmez. Çin'in coğrafyası bu tür eylemleri imkansız olmasa bile oldukça zorlaştırıyor. Bunun tek istisnası -eğer biz haklı çıkarsak ve Rusya bölünürse- Rusya'nın denizcilik çıkarlarını kontrol altında almak olabilir. Japonya muhtemelen Çin'e meydan okuyacak. Çin çok sayıda gemi inşa ediyor ama deniz savaşlarıyla ilgili çok az tecrübeye sahip. Amerika gibi deneyimli deniz kuvvetlerine sahip ülkelere meydan okuyabilmek için daha deneyimli filo komutanlarına ihtiyacı var.

Japonya çok daha büyük donanmalar inşa edebilecek imkanlara sahip ve ayrıca daha dikkate değer denizcilik gelenekleri var. Buna ilaveten, Japonya Güneydoğu Asya ve İran Körfezi'nden ham madde ithaline ciddi ölçüde bağımlıdır. Şuan bu girişin garantisi

Amerika'nın ellerindedir. Fakat, Amerika'nın ithalata bağımlı olmadığı ve Amerika'nın yabancı girişimlere müdahalede çok daha ihtiyatlı olacağını öngörümüz göz önünde bulundurulduğunda Amerika'nın güvenilirliği de tartışılır. Bu sebeplere göre ki Japonlar donanma güçlerini önümüzdeki yıllarda arttıracaklar.

Düşük maliyette ve kazançsız enerji üreten küçük adacıklarla uğraşmak bölgenin öncelikli meselesi olmayacak. Daha ziyade, üç kişilik bir oyun ortaya çıkacak. Gerileyen güç Rusya deniz bölgeleriyle ilgili menfaatlerini koruma yeteneğini sürekli kaybedecek. Japonlar ve Çinlilerde bu yerleri birbirlerinin almasını engelleyip, kendileri almaya çalışacaklar. Rusya düşüşe geçerken, Çin-Japon rekabeti de artacak. Bu durumun bölgedeki çözümlenemeyen mesele olmasını öngörüyoruz.

Çin Sonrası Üretim Merkezleri

Uluslar arası Kapitalizm riskli işlere yatırılan sermayelerin büyük getirileri olması için düşük-ücretli, yüksek oranda büyüyen bölgelere ihtiyaç duyar. 1880'lerdeki Amerika buna bir örnektir. Çin de Japonya'nın yerine geçen en son örnektir. Tek başına bir ülke Çin'in yerini alamaz. Giriş seviyesi üretimin kaydığı toplam nüfusu yaklaşık 1.15 milyar olan 16 ülkeden bahsetmiştik.

POST-CHINA 16: EMERGING ECONOMIES

ÇİN SONRASI 16: YÜKSELEN EKONOMİLER

Bu ülkeleri tanımlayabilmek için 3 sektöre baktık. Birincisi özellikle palto astarı gibi düşük kaliteli giyim eşyaları üretimiydi. İkincisi ayakkabı üretimiydi. Üçüncüsü cep telefonu montajlamaydı. Bu endüstriler düşük sermaye gerektiren yatırımlardır ve üreticiler düşük

ücretlerden yararlanmak için üretim tesisini nerde düşük maliyet varsa oraya taşı. Bu tür endüstriler, Japonya'daki ucuz oyuncaklar gibi, düşük ücretli ürünlerin çok talep edilen ürünlere dönüştüren üretim sektörüne temel oluşturdular. Yeni düşük-ücretli sektörler kurulmaya başlandığında işgücünde kadınların sayısı arttı. Küresel ölçekte ücretler düşüktü ama yerel ölçekte çok cazipti.

Çin'in 1970'lerin sonlarına doğru yükselişi gibi, bu ülkeler endüstriyel firmaların kaçındığı siyasi istikrarsızlıktan, hukukun üstünlüğündeki güvensizlikten, zayıf altyapı gibi tüm risklere sahiptirler.

Haritada bu ülkelerin Hint Okyanusu Havzasında yoğunlaştığını görüyoruz. Diğer bir bakışla bunlar Asya, Doğu Afrika ve Latin Amerika'daki daha az gelişmiş ülkelerdir. Önümüzdeki 10 yıl için öngörümüze göre bazı ülkeleri tam net değil ama bu ülkelerin çoğu, Çin'in 1980'lerde aldığı rolü toplu olarak üstlenecekler. Bu demek oluyor ki bu 10 yılın sonunda, bu ülkeler daha geniş bir ürün yelpazesıyla yoğun bir büyüme sürecine girebilirler. Ekonomisi hem düşük kalitede üretim yapan hem de mali-rekabet ortamında daha yüksek kalitede sanayi potansiyeli olan Meksika kuzey komşusunun yatırımından ve önemli tüketim seviyesinden ciddi ölçüde fayda sağlar.

Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik devletleri dünya ekonomisinin %22'sinden fazlasını üretmeye devam ediyor. Okyanuslara hakim olmayı ve kıtalararası tek askeri güce sahip olmayı da sürdürüyor. 1880'den beri ekonomisinde ve gücünde kesintisiz bir artış söz konusu. Geriye dönüp bakıldığında Büyük Buhran bile Amerika için çok küçük bir aksama gibi görünüyor . Bu gücün genişlemesi uluslararası sistemin merkezindedir ve bunun kesintisiz olarak devam edeceğini öngörüyoruz.

Amerika'nın en büyük avantajı kendini tecrit edebilmesi. Gayri safi yurt içi hasılanın sadece %9'unu ihraç ediyor ve bunun yaklaşık %40'ı Kanada ve Meksika'ya gidiyor. Gayri safi yurt içi hasılanın sadece %5'i küresel tüketimdeki belirsizliklerden etkilenir. Bu yüzden Avrupa, Rusya ve Çin deki belirsizliklerin artması yüzünden, Amerika ihracatının yarısını kaybetse bile- ki bu çok yüksek bir miktar- çözülemeyecek bir sorun olmayacaktır.

Amerika ithalat sınırlamalarından çok fazla etkilenmez.1973'de Arap petrolü ambargosu Amerikan ekonomisini ağır bir şekilde aksaklıklara yol açtı ama Amerika bu durumdan önemli bir enerji üreticisi olarak çıktı. Amerika, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (NAFTA) dışındaki ülkelerden bazı madenler ithal etmek zorunda olsa da, sanayi ürünlerini ithal etmeyi tercih etse de, bu madenler olmadan da kolayca yoluna devam edebilir. Çin'de ve diğer yerlerde maliyetin artmasına karşın Amerika ve Meksika'da endüstriyel üretimdeki artış göz önünde bulundurulduğunda bu durumun doğruluğu görülecektir.

Amerika küresel krizden de fayda sağlar. Amerika küresel sermaye için bir sığınaktır ve sermayenin kaçıışı Çin, Avrupa ve Rusya'yı etkilemiştir, paranın Amerika'ya geçmesi faiz oranlarını düşürür ve hisse senetleri piyasasını canlandırır. Bu yüzden Avrupa'da Bankacılık krizleri ortaya çıkar, Avrupa'nın finansal krizinden sonra on seneye bakılınca durumlar

yeterince iyi olmadığı görülüyor ve sermaye akışları bu açığı dengeliyor. Avrupa da çıkan bankacılık krizinden etkilenmiş olsa da bu etki 10 sene önce yaşanabilecekleri düşünüldüğünde çok daha sınırlı kaldı. Çünkü bu sermaye akışı bu etkiyi dengeliyor.

Çin'in parasını Amerika piyasalarından geri çekmesi sürekli olan bir korkudur. Çin'in büyümesi yavaşlasa ve iç yatırımlar artsa da yavaş yavaş gerçekleşecek. Fakat ani bir geri çekme mümkün değil. Yatırım yapacak hiçbir yeri yok. Elbette ki önümüzdeki 10 yıl Amerika'nın büyüyen ekonomisinde ve piyasalarında dalgalanmalar görecektir. Ama Amerika uluslararası sistemin istikrarlı kalbi olarak kalır.

Aynı zamanda Amerikalılar yönetiminde bir çok zorlukla karşılaştıkları bu sisteme artık daha az bağımlılar, özellikle de pasivize etmekte. Önümüzdeki 10 yılda Amerika siyasi sorumlulukları almakta ve hatta askeri müdahalelerde çok daha dikkatli olacak.

Geçen yüzyıl boyunca Amerika Rusya ve Almanya arasında olabilecek bir anlaşma ya da birinin diğerini işgali sonrası Avrupa da ortaya çıkabilecek bir hegemonyadan endişe duydu. Bu kombinasyon, Amerikan çıkarlarını tehdit eden Alman sermayesi, teknolojisi, Rus kaynakları ve işgücü arasında diğerlerine göre daha fazla güç toplatabilir. Bunlardan dolayı, Amerika I. Dünya Savaşı, II. Dünya Savaşı ve Soğuk Savaşta bunların önlenmesinde etkiliydi.

Dünya savaşlarına Amerika geç dahil oldu. Diğer ülkelere göre daha az kayıplar vermesine rağmen daha fazla sıkıntı çekti. Soğuk savaşta Amerika, en azından Avrupa'da, erken müdahale etti ve herhangi bir zorluk çekmedi. Buna dayalı olarak Amerika adeta otomatik gelişen temel bir politikaya sahiptir: potansiyel görünen Avrupa'ya egemenliği olursa, Amerika, müttefikler kurarak, öncelikli olarak yeterli gücü savunma pozisyonlarına yönlendirerek, tıpkı soğuk savaşta yaptığı gibi erken davranacak.

Bunun aynısını şimdi Rusya yaşıyor. Rusya'nı düşüşünü öngörmemizle birlikte, özellikle de ekonomik olarak zor durumda olduğundan kısa vadede Rusya tehlike oluşturuyor. Buna ilaveten her ne kadar öngörsek de Amerika Rusya'nın zayıflayacağından emin olamaz ve doğrusu Rusya eğer başarılı bir genişlemeci politika (siyasal, ekonomik ya da askeri alanda) başlatırsa, zayıflamayabilir. Bu yüzden, Amerika kendi zorunluluklarına göre tedbir alacak. Baltıklardan Bulgaristan'a kadar bir çok milleti kuşatan NATO dışında bir ittifak ağı kurmaya çalışacak. Müttefiklerinin içine Türkiye'yi de alacak, ittifakı Azerbaycan'a kadar genişletmeye çalışacak. Tehditlerin büyüklüğüne göre bu ülkelere askeri güç konuşlandıracak.

Önümüzdeki 10 yılın başlarında bu öncelikli odak olacak. İkincisi, Washington Rusya'nın gerilemesinin nükleer bir felaketle sonuçlanmamasını garantiye almaya yoğunlaşacak. Amerika Avrupa'nın sorunlarını çözmeye çok müdahil olmayacak, Çin'le savaşmayacak ve Orta Doğu'ya müdahalesi minimal düzeyde olacak. Küresel olarak terörle mücadele operasyonları yönetecek fakat bu operasyonlar tam bilgiyle, en iyi şekilde yapılacak ama kısmen etkili olacak

Amerikalıların yeni bir problemi ortaya çıkacak. Amerika önemli ekonomik ve sosyal sorunlarla süren 50 yıllık bir döngüye sahip. Birinci döngü 1932'de Franklin Roosevelt'in

seçimleriyle başladı ve Jimmy Carter'ı başkanlığıyla sona erdi. Boş fabrikaların yeniden ürün üretmesi ihtiyacıyla başladı ve aşırı tüketimin çokluğu, yatırım eksiklikleri ve çift haneli enflasyon ve işsizlikle son buldu. Ronald Reagan'ın başkanlığı odaklarını büyük şehir sanayi işçilerinden küçük şehirlerdeki uzmanlık ve girişimciliğe doğru değiştirerek ve vergi hukukunda değişiklik yaparak Amerikan sanayisini yeniden yapılanmaya götürdü.

Bu döngünün bitmesine yaklaşık 15 yıl var ve önümüzdeki 10 yılın ikinci yarısında bir sonraki kriz kendini hissettirecek. Şimdiden görülmeye başladı bile. Bu bir orta sınıf krizi. Sorun eşitsizlikle ilgili değil, mesele orta sınıfın bir orta sınıf hayatı yaşayıp yaşayamaması. Şu günlerde orta halli bir ailenin geliri Amerika'da yaklaşık 50.000\$. Yaşadığın eyalete göre bu aslında 40.000\$. Bu orta kesimin mütevazı bir ev alabilmesine ve metropollerde şehir merkezinin dışında sade bir şekilde yaşayabilmesine olanak sağlıyor. Toplumun %25'ini oluşturan düşük gelirliler için böyle bir hayat hemen hemen imkansız. Bunun 2 sebebi var. Tek ebeveynli evlerin artması bunlardan biri. İki ev sahibi olmak iki kat daha masraflı. Diğer sorun da çok ihtiyaç duyulan Amerikan şirketlerinin yeniden yapılandırılması ve üretkenliğin arttırılmasını sağlayan teşvikler aynı zamanda orta sınıfın gelir düzeyini ve iş güvenliğini sınırlıyordu.

Henüz siyasi bir kriz değil ama önümüzdeki 10 yılın sonlarında krize dönüşecek. Fakat 2028 ve 2032 seçimlerine kadar soruna çare bulunamayacak. Bu normal bir döngü ama yine de sıkıntı veriyor.

Bu bağlamda;

En iyi dönemlerde bile sıkıntısız bir 10 yıl geçmemiştir. Önümüzde yaşayacağımızı öngördüğümüz krizler ne geçen yüzyıllarda yaşadıklarımızdan ne de gelecekte göreceğimizden daha kötü değildir. Bir düşünce de şuan yaşadığımız acı yaşadığımız en olağanüstü olanıdır. Bu tek kelimeyle narsisizmdir. Şuan sahip olduğumuz tahminimizden de önce değişecektir. Bugün çektiklerimiz insanoğlunun her zaman çektiği acılardandır. Bu bir teselli değil, ama realitedir, bu bağlamda, bu 10 yıllık öngörüler okunmalıdır.

TÜRKLERİN YAYILMASI(Stratford Yıllık Tahmin 2016)

2016 Türkiye'nin uzun zamandır talep olduğu bölgesel liderlik yılı olacak. 2015'in iç siyasetteki tehlikeleri artık sona erdi, Türkiye Kürtlerin yayılmasını kontrol altında tutmaya çalışırken, büyük olasılıkla ordusuna Suriye'nin kuzeyine doğru girmesi için yetki verecek. Irak'taki varlığını arttıracak ve DAESH ile yüzleşecek. Amerika'yla bir açmazın içinde kalmış Rusya için Türkiye'nin artan cüreti sorun teşkil ediyor ve Türkiye'nin Batı'ya yaklaşması da Onun için endişe verici olacak.

Avrasya'da eski jeopolitik gerçeklerin yeniden su yüzüne çıkması ve ürün fiyatlarındaki ani düşüşüyle, 2016 yılı dünyanın bir çok kesimi için sıkıntı oluşturuyor.

Asya ve Avrupa arasında köprü olan ülkeyle başlamak mantıklı olacak: Bu ülke Türkiye. Bu yıl Türkiye'nin geçtiğimiz yıla nazaran siyasi olarak daha tutarlı ama gergin olacağı bir yıl. Büyük ihtimalle, kuzey Irak'taki tabanını arttırmaya çalışırken, kuzey Suriye'ye askeri girişimlerde bulunacağı bir yıl. Türkiye sadece DAESH ile karşı karşıya kalmayacak, aynı zamanda Kürt yayılımını da kontrol altında tutacak, eski rakipleri Rusya ve İran'la karşı karşıya gelmesi riskleri arttıracak.

Rusya'nın en son isteği Karadeniz ve Akdeniz'den geçiş anahtarı olan Türkiye ile bir çatışma yaşamaktır ama bu çatışma kaçınılmaz. Rusya bu yıl Suriye savaş bölgesine müdahalelerini arttırarak, kendi sınırlarını zorlamakla karşı karşıya kalacak. Fakat Suriye'deki DAESH Moskova odağının sadece bir parçası olacak; Rusya Batı'nın eski Sovyet bölgesinde olan baskısını yavaşlatmak için Amerika'ya uzlaşmaya çekmeye çalışacak. Amerika taktik meselelerde anlaşma yanlısı olacak, Amerika terörle mücadelede işbirliğini daha kapsamlı stratejik tartışmaya bağlayarak amaçladığı kozu elde etmesini engelleyecek. Amerikan yönetimi Rusya ile ön cephelerde olan Avrupalı müttefikleri desteklemek için çalışacak.

Buna katılanların ikincil amaçlarını bir kenara bırakırsak, DAESH'a karşı yoğun askeri operasyonlar bu örgütün çekirdek yapısına kesinlikle zarar verecektir. Fakat, buna rağmen, henüz yeni ilan edilen hilafet yönetimi bu yıl içinde yok olmayacak. Güvenilir kara kuvvetlerinin eksikliği DAESH karşıtı operasyonları aksatacak. Ne kadar çok DAESH'ın konvansiyonel kapasitesi zayıflarsa, bu örgüt ve kendine bağlı gruplar önemlerini korumak için Orta Doğu'nun dışında terörist saldırılar düzenlemeye çalışacaktır. Bu böylece Arap Yarımadasında, Mağrip' de, Batı Afrika ve Güney Asya'daki El Kaide fraksiyonları bu durumun gerisinde kalmamaya çalıştıkça, cihat bölgesinde rekabete neden olacak.

Bu cihat tehdidi Batı'daki İslamafobi'yi körükleyecek ve Avrupa'nın dağılmasını hızlandıracak. Sınır kontrolleri ve ulusal kimliği koruma çağrıları kişilerin serbest dolaşımını sağlayan AB ilkesinin etkisini azaltacak. Kapalı sınırlar zaten etnik ve dini gerginliklerle dolu Batı Balkanlardaki göçmenler için darboğaz oluşturacak. Fakat 2016'in Avrupa'sının esas hikayesi iki temel direği olan Fransa ve Almanya'nın merkezinde olacak. Her ikisi de 2017 seçimleri için hazırlanıyor olacaklar ve her ikisi de Avrupa Birliğine kuşkuyla bakan ve daha milli eğilimlerde olacaklar. Zamanla Almanya bu konuda çok daha açık sözlü ve AB ile entegrasyon konularında uzlaşma da daha az istekli olacak.

Parasal genişlememenin devam etmesi ve petrol fiyatlarının bu yıl da düşük seyretmesi küresel emtia piyasalarının hala sıkıntı yaşadıkları bir dönemde Avrupa'nın daha derin sorunlarına palyatif bir etkisi olacak. Yılın ilk yarısında İran petrolünün pazara dahil olması Amerika üretimindeki düşüşü dengeleyecek. Suudi Arabistan petrol üretiminde sonraları bir

değişiklik olabilir, önce Riyad İran'ın dönüşünü ve Amerikan şeyl (kaya petrolü) üretiminin fiyatlara etkisini değerlendirecek. Ancak bu değerlendirmeden sonra Riyad, Kuveyt ve Birleşik Arap Emirliklerinin üretimindeki düşüşü yönetmeye teşebbüs edebilir. İran'ın etkisi ne olursa olsun, Suudi Arabistan düşük petrol fiyatlarıyla başa çıkabilmek için daha fazla borç almaya ve kendi rezervlerini kullanmaya hazır olacak.

Çin emtia fiyatlarında da bir rahatlama sağlamayacak. Parti elitlerinin arasındaki artan uyuşmazlığın karşısında reformları uygulamak için Pekin mücadele edecek ama tüketimin artışı hız kesecek. Pekin parti bölünmeleri tehdidiyle karşı karşıya olmasına rağmen, bölgede daha güçlü bir Amerika'nın askeri varlığını dengelemek için Güney Asya ülkelerine teşvikler verebilecek ekonomik güce sahip olacak.

Kuru etkileyen düşük emtia fiyatları ve yükselen Amerikan faiz oranları yüzünden Latin Amerika'yı yine zor bir yıl bekliyor. Brezilya Başkanı Dilma Rousseff'un görevden alınma riski devam edecek ve bu durum kısa vadede Brezilya'daki yatırım ortamı daha da kötü olacak. Arjantin yeni, reform yanlısı bir başkana sahip olabilir ama onun yüksek enflasyonla ve döviz açığıyla mücadelesi, borçları ödemek için hamleleri ve korumacı önlemleri arttırma çabalarını yetersiz kılacak. Venezuela da Chavez akımı artık sona yaklaştı. Güç durumundaki Birleşik Sosyalist Venezuela Partisi sonunda artan ekonomik ve siyasi baskı altında parçalanacak ve ülke bu yıl dış borcunu ödeyememe riskiyle karşı karşıya kalacak.

2016 yılını tanımlayacak olan olaylar dünya genelinde endişeye yol açacak türden. Artan çatışmalar daha keskin bir hal aldıkça 2017 daha fırtınalı olacak. Akılda tutulması gereken esas şey bütün bu eğilimlerin birbirine bağlı olduğudur. Amerika-Rus açmazı, Avrupa'daki yükselen milliyetçilik, Türkiye'nin yeniden doğması ve diğer jeopolitik akımlar birbiriyle ilintili olacak ve bir diğerini besleyecek. 2016'daki büyük resimden gözlerimizi ayırmayın, çünkü 2017 çok daha karışık gelişmelere gebe dir.

<https://www.stratfor.com/forecast/annual-forecast-2016>

Türkçeye çeviren: S.C & NRA